

"Kanadai Magyar Ujság" egyike a "KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL"

BRANTFORD BRIDGEBURG CALEDONIA CHIPPAWA CROWLAND FORD CITY FORT ERIE FORT WILLIAM GALT GUELPH HAMILTON KITCHENER MONTREAL NEW BRANTFORD NIAGARA FALLS OSKAYAMA OTTAWA PORT COLBORNE PORT ROBINSON QUINCY ST. CATHARINES SPRING HILLS SYDNEY TORONTO WILLOW WINDSOR

Kelet- és Nyugat Kanadai Magyar Ujság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

KEELEWATON CANA CALGARY EDMONTON ESTEVAN HALMOR KAPOVSKAR LEASK LETHBRIDGE NOBILUR OTTHON PLUNKETT RAYMOND REGINA SASKATOON SASKONHILL SOKHALOM SZT. LASZLO SZKELYFOLD SUMAS TABBÉ VANCOUVER WAKAW WYTHVEN WHITEWOOD YORKTON

"Canadian Hungarian News" Combined with the "CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"

VOL. X. EVFOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG

MANITOBA 1933. AUGUSZTUS 17 CSÜTÖRTÖK

No. 33 SZAM.

KÉTSZER JELENIK MEG HETENKÉNT LAPUNK!

MAGYAR WHEAT BOASTS MORE GLUTEN THAN CANADIAN

Reprinted from the "REGINA DAILY STAR"

From a long line of interesting exhibits at the World Grain Show that from Hungary steps well to the front.

Some idea of the culture of the country is clearly shown in the shawls of intricate design and color also table spreads and draperies both artistic and beautiful.

Wheat on display in the exhibit provides material for interesting study. A cross between Marquis and native varieties have produced yields of admirable quality and volume with a gluten content of higher average than the western Canadian varieties.

Charts of the apparatus are on display at the exhibit and are of wide interest to everybody interested in grain, either production milling or baking.

Blocked maps, unique in design, show the productive qualities of different parts of the country.

The exhibit as a whole has attracted wide attention during the two-week show, among visitors of all ages and professions.

CANADA'S CHAMPION PRAISES MAGYARS

HERMAN TRELLE OF WEMBLEY, ALBERTA APPLAUDS HUNGARY'S PART IN REGINA EXHIBIT — OLD COUNTRY'S WHEAT & MILLING COME FIRST — PAUL SEBESTYEN, NEW-CANADIAN, RECEIVES HIGHEST AWARD

Herman Trelle, of Peace River fame, for years champion of both wheat and coarse grain growing, wrote the following letter to Stephen J. Schebeck Consul of Hungary:

Permit me to be one of the many to congratulate you for the admirable way you represented Hungary, in the capacity of her official delegate, at the World's Grain Show and Conference held in Regina.

Also, Hungary's educational exhibit was a beautiful, artistic arrangement, and proudly demonstrated the varied vocations of Hungary's national life and industry.

We, in America, recognize Hungary as the mother originator of our modern flour milling industry. And your new flour testing machine, the Farinograph, demonstrates that you have made the very latest and perhaps most scientific step in a method of safeguarding the quality and uniformity of the flour milling industry.

No doubt this high perfection of flour milling was encouraged in your homeland, by the knowledge that Hungarian wheat is of the very highest quality for bread making, and equal to that of Canada on the markets of the world.

I deem it an honour to have been photographed with you, because some of Canada's finest citizens are of Hungarian origin. This is ably demonstrated by the fact that some of the highest awards in the World's Grain Show were won by Canadians of Hungarian parentage.

Dereng Jugoszláviában?

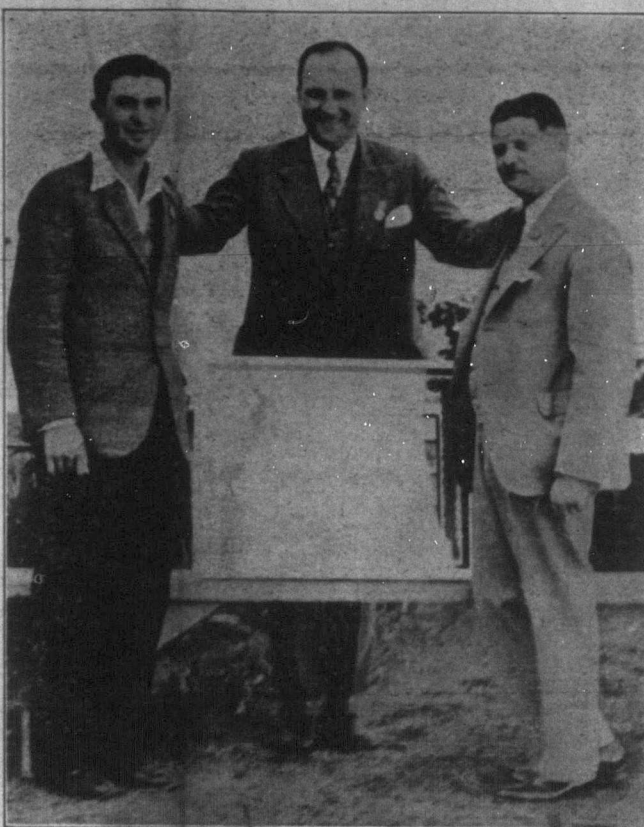
Nem kell túlságosan nagy fontosságot tulajdonítani egyes kisanant-politikusok nyilatkozatainak, mert a tetteket — példa rá Titulescu oláh külügy-miniszter — nem követték cselekedetek. Mégis megemlékezzünk Gavrilé Emil szerb szenátornak a belgrádi szenátusban elmondott felszólalásáról, már azért is, mert azon a helyen évtizedek óta vajmi ritkán hangzottak el magyar rokonszenvesítő szavak.

Gavrilé elmondotta, hogy naponta tele vasúti kocsik érkeznek magyar turistákkal a dalmát tengerpartot felkereső nyaralókkal — ezzel szemben a Jugoszláv határt elzárta Magyarország felé és senkit sem engednek onnan Magyarországra. Az utazási irodák kiránduló-vonatainak útja is elmaradt, pedig Jugoszlávia Magyarországra van utalva. Gavrilé beszéde közben élénk szóváltásba elegyedett a közbeszólókkal és

többek közt azt mondta, hogy Gömbööstől a háborús veszély megszűntetését várja.

A szerb képviselő felemlítette hogy őt annak idején a magyarok bezárták, de még is azt mondja, hogy a magyarokról nem szabad belgrádi újságírók alapján ítélni, mert a magyar nagyon tisztességes, őszinte és vitéz nép. Eő kell készíteni a talajt a jó szomszédságra. Meg kell érteni a magyarokat, akik nagyon sokat veszítettek. Ezzel a néppel lehet és szükséges is együtt dolgozni, — fejezte be beszédét Gavrilé.

Egy fecske még nem hoz nyarat, egy beszéd nem teszi jóvá, amit sok cselekedettel ártottak, vagy amit elmulasztottak. De feljegyezni mégis érdemes, hogy elhangzottak Belgrádban ilyen baráti szavak. Dereng Jugoszláviában az igazság felismerése? ...

SEBESTYEN Pál, északalbertai honfitársunk, az ifjúsági gabona-bizottság elnöke, a jobb oldalon Helman TRELLE többszörös kanadai búza-champion és SCHEFBECK J. István winniepei konzul üdvözlöképpen, képünkön az olvasót.

Az elfogott „Kun Béla” — nem azonos!

ISMÉT FALNAK ÁLLITOTTA OLVASÓIT A VÖRÖSÖK UGYNEVEZETT SAJTÓJA — HOGYAN CSALJAK KI HANGZATOS FOGASOKKAL A PÉNZTELEEN KANADAI MAGYAROK UTOLSÓ CENTJEIT? — PROLETAR JELSZAVAKKAL TARKARGATNAK EGY KOLDULÁRA TAMASZKODÓ KÖZKERESÉTI TÁRSASÁGOT

A közelmúltban őszinte kromodil-könyveket hullatott a fizetett vörös agitáció magyar nyelvén kiadott szócsové, hogy szánalmat keltsen Kun, illetőleg eredeti nevén Kohn Béla, a szerencsétlen kísérletnek bizonnyal, rövidéletű magyar tanácsköztársaság „elnöke” Iránt Nem arról volt szó itt, hogy miképpen emelte el — bizonyára elszánt bátorsággal — a nagyváradi munkásbiztosító-pénztárából a betegségyeket, ez a magát „Irnok ur”-nak tituláltú sikkasztó, sőt még azt sem fessegették ezuttal, hogy miért menekült különvonalat termeskocsin a vörös „rendszer” magyarországi kudarcakor, noha ugyanó százalet kergetett minden különösebb ok nélkül halálra s ha tényleg annyira büszke lett volna „kormányzásának” eredményre, akkor bizonyára nem féltette volna a maga drága életét.

Kohn és társai bünlajstroma helyett a Jeremiás siralmaim megsegényítő, szivszaggató jelentésben olvashattuk ellenben a Kohn urat fenyegető veszedelmet. A „Kanadai Magyar Munkás” mely csupán bitorolja a muakás címet — mindig pontosan értesült hírszolgálatá ugyanis fájdalomtól megtört szívvel jelentette, hogy Kohn Bélát a csehek elfogták, éppen midőn Oroszországból átszökött a határon, hogy „felrázsa” ismét a világ közvéleményét, mely valószínűleg már csak erre vár, hogy aztán az a bizonyos prosperitás — mely oly régóta „közledek” a legközelebbi uccasarak mögül, hogy már a muszkák vörös mennyországit is maga alá temette — késlekedjék soká (?)

Minek is szaporítani a szót, minden „öntudatos proletár” érezhette, hogy bajok vannak Köpecen, illetőleg a morvaországi Lundenburgban, melynek vasútállomásán a csehek haláltmegvető bátorsággal lefűltek a „dicső” vörösbőrű, jobbanmondva vörös lelkű elvtársat. Mert nyomaték és szavahihetőség céljából meg is írták, hogy Kun „elvtárs” és senki más, akit a cseh fináncvitézek elfogtak, letartóztatottak, kihallgattak, vasraveztek, megkínóztak, rövidesen „gajdeszbe” raktak. Hát már maga az „elvtárs”-i cím, no meg a csehek ellenállhatatlannak ismert rohamja a Kun-Kohn vasuti kupé-daracok, noha ugyanó százalet kergetett minden különösebb ok nélkül halálra s ha tényleg annyira büszke lett volna „kormányzásának” eredményre, akkor bizonyára nem féltette volna a maga drága életét.

Igenám, csak hogy arra kevesen gondoltak, hogy Kohn Béla, aki jó „rebachot” csinált a magyarországi bosevizmus színpadi megrendezésével, van annyira élelmes üzletember, hogy nem teszi ki lábát Oroszországból, főleg ameddig ott többet kereshet. Ha gondoltak volna erre a kivételesen magas színvonalu újságírói képzettségű rendeltetű, ha nem is elvde sajnos szaktársak, ugy nem adtak volna első fűttype hitelt a vérfigasztó szentációnak.

No, de szives elnézést kélelünk a türelmes olvasótól, hogy ennyi helyet fecsereitünk Kohn Béla ezen legutóbbi, vi-késlekedjék soká (?)

Kanada elismeri a magyar buza elsöbbségét

SIKÉRTARTALOMBAN IS VERJÜK A VILAG .LEGESÖ GABONAIT — A VERSENYEN KIVÜL BEMUTATOTT ÓHAZAI KENYÉRMAGNAK NINCS PARJA A FÖLDKEREKESÉGEN — TUDOMÁNYOS ÉRVEINK ELÖTT MEGHAJOLT A NEMZETKÖZI GABONA-ÉRTEKEZLET — 225 EZER EMBER LATOGATTA MEG A KIÁLLITAST

Részletesen beszámoltunk már arról a sikerről, amit a reginai világkiállítással kapcsolatban rendezett magyar bemutató aratot Reginában, a világ legnagyobb gabonatermő területének, Saskatchewan tartományának székvárosában. Jeleztük azt is, hogy a kiállítással kapcsolatos nemzetközi gabona-értekezlet is mennyire a magyar buza kiválóságának hatása alatt állott, ami főleg a Hankóczy-féle Farinográf megdöntöhetetlen adatainak volt köszönhető és Schebeck J. István winniepei konzul szakszerű előadásának.

Ezuttal ismét vissza kell térnünk a kiállítás magyar sikerére, annyival is inkább, mert hiszen az angol sajtóban azóta megjelent közlemények nem csupán a legmagasabb elismerés hangján, hanem egyenesen megdöbbenve méltatják a magyar buza versenyen kívülálló kiválóságát. Annak ellenére ugyanis, hogy a bemutatott magyar buza nem volt elegendő mennyiségű ahhoz, hogy a díjazáson résztvehessen, a tudományos adatok világánál kiderült, hogy fölényesen veri még sikértartalomban is a kanadai legjobb termést.

Természetszerűleg ennek folytán a kanadai sajtó féltékeny érzékenységében először lehetőleg agyon szeretete volna halgatni a magyar kiállítást, Schebeck konzul előadása után azonban kénytelen volt a nagy nyilvánosság előtt elis-

szent istván-napi ajándékul ismét egy hatalmas ujtással kedveskedik előfizetőinek a "KANADAI MAGYAR UJSÁG" — A VÁROSI MUNKANÉLKÜLIEK RÉSZÉRE IS MEGKÖNYVITI A LAP BESZERZÉST A 2 CENTRE LESZÁLLITOTT PÉLDÁNYONKÉNTI AR — KANADA LEGTÁVOLABBI RÉSZÉIBEN IS GYORSABB LESZ HIRSZOLGALATUNK

Eppen egy esztendeje, hogy a "Kanadai Magyar Ujság" a nyomasztó gazdasági helyzetére s különösen ezekre rugó előfizetői gárdájának megcsappant jövedelmére való tekintettel — nagy áldozatok árán — két dollárra szállította le három dollárról az évi előfizetési díjat. Ugyanakkor bejelentették, hogy egyetlen célunk a kanadai magyarság megbízható hirszolgálat, tisztességes szellemi táplálékkal való ellátása s éppen ez okból oly anyaggal kívánjuk megtölteni a lapot, melyből nemcsak szórakozhat, hanem tanulhat s hasznos ismereteket szerezhet az idegenbe szakadt magyarság. A hirszolgálati részre vonatkozólag értékesnél értékesebb leveleket kapott lapunk szerkesztője az elmúlt év során,

Fojtogatja a vasat a „beryll”

KANADA A LEGGAZDABB ORSZÁGOK EGYIKE EBBEN AZ UJ ÉRCBEN, MELYTÖL AZ IPAR FÖRRADALMASÍTASAT VÁRJÁ A VILAG

A világ nagy gazdasági harcával szinte párhuzamosan óriási ipari harc indult meg. Angliában mind többször hangzik el, vezető szakemberek és tudósok szájából, hogy a vas, mint életünk legfőbb „éplő eleme” megöregedett s nem tudja immár a modern ember igényeit kielégíteni. Sőt már az acélra is kimondták, hogy nem alkalmas többé a legmodernebb építkezésekre, főképpen azonban a rádió és a repülőgép céljaira, mert nehéz, nem eléggé erős s főképpen: nem eléggé rugalmas! Uj anyagról vagy újabb acélfajtákról kell gondoskodni tehát, hogy az élet új követel-

LEGUJABB HIREK

ÖTVEN REPÜLŐGÉP megjelenését várja Montreal szombaton, augusztus 19-én, mely alkalommal rendezik az ötödik kanadai repülőnapot az ország legnagyobb városában. Ezuttal az óceánrepülő Molison házaspár, Amelia Earhart pilótáné és a közelmúltban Edmontonból New Yorkba repülő Hawke kapitány képviselnek az amerikai színeket. — Belső olasz légügyi tábornokot és 100 pilótáját nagy ünneppel fogadták a római repülőtéren tengerentúli utjukról való hazatérésükkor.

UGYANAZ A TRAGEDIA ismétlődött meg Saskatchewan Asquith telepén, ami a Prince Albert melletti Buckland lakosságát tartotta izgalomban. Az egymástól távollevő két helyen körülbelül egyazon időben mentek fürdeni a Saskatchewan északi ága melletti farmerek gyermekei. Asquithnál egy 9 éves, Bucklandnál egy 15 éves lányt ragadt el a folyó árja s mindkét helyen két-két füstestvér uszott a mélybe segítéségül. A partonálított végül is mindkét lányt kimentették, de a négy fiú elmerült a habokban.

ZATONYRA FUTOTT ÉS elsüllyedt a „North Shore” halászhajó a St. Lawrence északi medrén. A legénység s a velük együtt utazó Casullo pápai követ szerencsésen megmenekült és a Caribou szigetén töltötte az első éjszakát a mentőhajó megérkezéséig.

VILÁGSÍKERREL zárult a gödöllői nemzetközi cserkész-tábor, melynek mintegy harmincezer külföldi résztvevője augusztus 15-ikén mondott búcsút egymásnak. A külföldi cserkészek nagyrésze azonban annyira megkedvelte a magyarságot, hogy nem utazott szonnal haza és most külön csoportokban bejárják a Csónkahaza, sőt az elszakított országok lakosságát is.

KÉT SZÉKELYT, a maros-tordai Körtvélyfájról öt évvel ezelőtt kivándorolt Bíró Mihályt és Szász Józsefet négy ismeretlen ember megtámadta a Delhi melletti országúton s mire a gyantatügni gyalogoló magyarok észrevették, hogy tulajdonképpen milyen veszedelmebe kerültek, addigra Szásznak bevették a fejét és Bírónak nyakán és kezén éjtettek sebet az autóból kiugró banditák. Csak minden erjét összeszedve sikerült a két honfitársnak „amugy székelyesen” helyben hagyni a támadókat — írja Szász József az ontariói Clear Creek-ről.